

Pierwsza w historii strategia przemysłowa w dziedzinie obronności i nowy program przemysłu obronnego mający na celu zwiększenie gotowości i bezpieczeństwa Europy

Komisja Europejska i Wysoki Przedstawiciel przedstawili wczoraj pierwszą w historii europejską strategię przemysłu obronnego na szczęblu UE i zaproponowali ambitny zestaw nowych działań wspierających konkurencyjność i gotowość przemysłu obronnego.

Dwa lata temu nieuzasadniona i trwająca wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie oznaczała powrót konfliktu o wysokiej intensywności na naszym kontynencie. W europejskiej strategii przemysłowej sektora obronnego (EDIS) określono jasną, długoterminową wizję osiągnięcia gotowości przemysłu obronnego w Unii Europejskiej. Jako pierwszy natychmiastowy i centralny środek realizacji strategii Komisja Europejska przedstawia dziś wniosek ustawodawczy dotyczący europejskiego programu na rzecz przemysłu obronnego (EDIP) oraz ramy środków mających na celu zapewnienie terminowej dostępności i dostaw produktów obronnych.

W strategii przedstawiono wyzwania, przed którymi stoi obecnie europejska baza technologiczno-przemysłowa sektora obronnego (EDTIB), ale także możliwość pełnego wykorzystania jej potencjału, a także określono kierunek na najbliższą dekadę. Aby zwiększyć gotowość europejskiego przemysłu obronnego, państwa członkowskie muszą **inwestować więcej, lepiej, wspólnie i w Europie**. Aby wesprzeć państwa członkowskie w osiąganiu tych celów, w europejskiej strategii przemysłu obronnego przedstawiono zestaw działań mających na celu:

- Wspieranie skuteczniejszego wyrażania zbiorowego zapotrzebowania państw członkowskich na obronę. Będzie to opierać się na istniejących instrumentach i inicjatywach, takich jak plan rozwoju zdolności (CDP), skoordynowany roczny przegląd w zakresie obronności (CARD) oraz stała współpraca strukturalna (PESCO). Będzie on wspierany przez zachęcanie państw członkowskich do współpracy na etapie udzielania zamówień na zdolności obronne;
- Zapewnienie dostępności wszystkich produktów obronnych za pomocą bardziej elastycznej EDTIB, w każdych okolicznościach i w każdym horyzoncie czasowym. Wspierane będą inwestycje państw członkowskich i europejskiego przemysłu obronnego w rozwój i wprowadzanie na rynek jutra najnowocześniejszych technologii i zdolności obronnych. Proponuje się również środki mające na celu zapewnienie, aby EDTIB dysponowała tym, czego potrzebuje nawet w okresach kryzysowych, zwiększając tym samym bezpieczeństwo dostaw w UE;
- Zapewnienie wsparcia z budżetów krajowych i unijnych za pomocą niezbędnych środków na dostosowanie europejskiego przemysłu obronnego do nowego kontekstu bezpieczeństwa;
- Włączenie kultury gotowości obronnej do głównego nurtu polityki, w szczególności poprzez wezwanie do dokonania w tym roku przeglądu polityki kredytowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
- Zacieśnianie więzi z Ukrainą poprzez jej udział w inicjatywach Unii wspierających przemysł obronny oraz stymulowanie współpracy między unijnym i ukraińskim przemysłem obronnym;
- Współpraca z NATO i naszymi strategicznymi, podobnie myślącymi i międzynarodowymi partnerami oraz ściślejsza współpraca z Ukrainą.

W strategii określono wskaźniki służące do pomiaru postępów państw członkowskich w osiąganiu gotowości przemysłowej. Państwa członkowskie są proszone o:

- Zamawiać co najmniej 40 % sprzętu obronnego we współpracy do 2030 r.;
- Zapewnienie, aby do 2030 r. wartość wewnątrzunijnego handlu produktami obronnymi stanowiła co najmniej 35 % wartości unijnego rynku obronnego;
- Poczynienie stałych postępów w zamawianiu co najmniej 50 % swojego budżetu na zamówienia w dziedzinie obronności w UE do 2030 r. i 60 % do 2035 r.

Europejski program na rzecz przemysłu obronnego (EDIP) to nowa inicjatywa ustawodawcza, która pozwoli przejść od krótkoterminowych środków nadzwyczajnych, przyjętych w 2023 r. i kończących się w 2025 r., do bardziej strukturalnego i długoterminowego podejścia do osiągnięcia gotowości przemysłu obronnego. Zapewni to ciągłość wsparcia dla europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, aby towarzyszyć jej szybkiemu dostosowaniu do nowej rzeczywistości.

EDIP obejmuje zarówno aspekty finansowe, jak i regulacyjne. EDIP uruchomi **1,5 mld EUR z budżetu UE w latach 2025-2027**, aby nadal zwiększać konkurencyjność EDTIB. Wsparcie finansowe w ramach EDIP rozszerzy w szczególności logikę interwencji EDIRPA (wsparcie finansowe z budżetu UE w celu zrównoważenia złożoności współpracy między państwami członkowskimi na etapie udzielania zamówień) i ASAP (wsparcie finansowe dla przemysłu obronnego zwiększające ich zdolności produkcyjne), aby jeszcze bardziej zachęcić EDTIB do inwestycji. EDIP będzie również wspierać uprzemysłowienie produktów pochodzących ze wspólnych działań badawczo-rozwojowych wspieranych przez Europejski Fundusz Obronny. Budżet EDIP może być również wykorzystany do utworzenia funduszu na rzecz przyspieszenia transformacji łańcuchów dostaw w sektorze obronności (FAST). Ten nowy fundusz będzie miał na celu ułatwienie dostępu do finansowania dłużnego lub kapitałowego dla MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji, które uprzemysłowią technologie obronne lub wytwarzają produkty obronne. Budżet EDIP wzmocni również współpracę przemysłową UE z Ukrainą w dziedzinie obronności i wesprze rozwój jej bazy przemysłowej i technologicznej w dziedzinie obronności. W tym celu EDIP mógłby ewentualnie uzyskać dodatkowe finansowanie z nieoczekiwanych zysków z immobilizowanych rosyjskich aktywów państwowych (z zastrzeżeniem decyzji Rady na wniosek Wysokiego Przedstawiciela).

Jeśli chodzi o aspekty regulacyjne, EDIP zawiera nowatorskie rozwiązania. Udostępni on nowe ramy prawne, tj. program struktury europejskiego uzbrojenia (SEAP), aby ułatwić i zacieśnić współpracę państw członkowskich w zakresie wyposażenia obronnego, w pełnej komplementarności z ramami PESCO. Obejmuje on również ogólnounijny system bezpieczeństwa dostaw sprzętu obronnego, który zapewni stały dostęp do wszystkich niezbędnych produktów obronnych w Europie i zapewni ramy skutecznego reagowania na ewentualne przyszłe kryzysy dostaw produktów obronnych. Ponadto EDIP umożliwi uruchomienie europejskich projektów obronnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, z potencjalnym wsparciem finansowym UE. Ponadto EDIP proponuje ustanowienie struktury zarządzania, w której państwa członkowskie będą w pełni zaangażowane, w celu zapewnienia ogólnej spójności działań UE w dziedzinie przemysłu obronnego (Rada ds. gotowości przemysłu obronnego).

Silniejszy i bardziej elastyczny europejski przemysł obronny przyniesie korzyści państwom członkowskim, a ostatecznie obywatelom UE. Przyniesie to również korzyści kluczowym partnerom UE, w tym NATO i Ukrainie.

Więcej Informacji

[Pytania i odpowiedzi](#)

[Zestawienie informacji na temat EDIS](#)

[Zestawienie informacji na temat EDIP](#)

[Program europejskiego przemysłu obronnego](#)

[Europejska strategia przemysłowa w dziedzinie obronności](#)